

Силабус курсу	1
Психологія і педагогіка вищої школи	
<p>Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Англійська мова і література)» Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна Рік підготовки – 1, семестр – 1 Кількість кредитів –3 Мова викладання: українська Дні занять: згідно з розкладом Консультації: згідно з розкладом</p>	

Керівники курсу:	<ul style="list-style-type: none"> канд. психол. наук, доцент кафедри психології Мешко Олександр Іванович; канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Радченко Ольга Яківна
Контактні телефони викладачів:	0984476018; 0969159732
Е-mail викладачів:	meshko_o@ukr.net ; yan.olga1208@gmail.com
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/IPP/meshko-oleksandr-vanovich.php?clear_cache=Y http://tnpu.edu.ua/faculty/IPP/radchenko-olga-yak-vna.php?clear_cache=Y
Сторінка курсу в Moodle	https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=216 https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=1726

Анотація дисципліни

Дисципліна «Психологія і педагогіка вищої школи» спрямована на формування у студентів цілісного й системного розуміння психолого-педагогічних проблем становлення особистості та професійної підготовки студентів в умовах закладу вищої освіти; пізнання психологічних закономірностей і умов ефективності процесу професійної освіти у вищій школі; забезпечення засвоєння теоретичних основ організації освітнього процесу у закладі вищої освіти та наукових основ управління закладом вищої освіти; набуття навичок міжособистісної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу.

Навчальний контент

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ			
2/0	1. Психологія вищої школи як галузь психологічної	Знати предмет та основні категорії психології вищої школи, завдання психології вищої школи на сучасному етапі реформування вищої освіти в	Презентація, аналіз нормативних документів

	науки	Україні.	
2/2	2. Загальна психологічна характеристика студентського віку	Уміти складати психологічну характеристику студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості, знати типологічні особливості сучасних студентів, що виявляються у навчально-професійній діяльності та поведінці.	Презентація, моделювання, дискусія, аналіз ситуацій, тестування
2/0	3. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою	Сформувати поняття про процес професіоналізації особистості студента як новоутворення студентського віку, особливості формування професійної спрямованості, професійної позиції та розвиток Я-концепції студента як майбутнього фахівця з вищою освітою, уявлення про фахову компетентність як показник психологічної готовності студента до самостійної професійної діяльності.	Презентація, аналіз ситуацій, тестування
2/0	4. Психологія студентської групи	Знати психологічні особливості студентської групи, її структури та розвитку, уміти характеризувати соціально-психологічні явища в студентській групі.	Презентація, моделювання, аналіз ситуацій
2/0	5. Психологія навчальної діяльності студентів	Засвоїти психологічні принципи організації навчально-професійної діяльності студентів у вищій школі, психологічні особливості формування у студентів професійних мотивів навчання та пізнавальної активності, психологічні аспекти організації самостійної роботи студентів.	Презентація, аналіз ситуацій, тестування
2/2	6. Психологія професійно-педагогічної взаємодії в системі «викладач – студент».	Уміти характеризувати педагогічне спілкування та його роль у розв'язанні соціально-моральних завдань професійної підготовки майбутніх фахівців у вищій школі; мати уявлення про суперечності педагогічної взаємодії і бар'єри педагогічного спілкування в системі «викладач-студент», знати їхні причини та шляхи регулювання.	Презентація, моделювання, інсценізація, дискусія, аналіз ситуацій, тестування
2/2	7. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи	Знати психологічні основи науково-педагогічної праці та особистості викладача вищої школи, мати уявлення про функції і якості особистості викладача, особливості його діяльності при різних стилях взаємодії, про шляхи формування педагогічної майстерності і підвищення рівня професіоналізму	Презентація, моделювання, дискусія, аналіз ситуацій, тестування

		викладачів вишів.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ			
2/2	8. Педагогіка вищої школи як наука. Система вищої освіти України	Сформувати поняття про педагогіку вищої школи як галузь педагогічної науки, її завдання на сучасному етапі, знання про педагогічні закономірності та принципи, основні категорії вищої школи. Розуміти і вміти аналізувати структуру вищої освіти в Україні, знати освітньо-кваліфікаційні рівні. Обґрунтовувати перспективи розвитку вищої освіти в рамках Болонського процесу.	Презентація, дискусія, робота в групах, тестування
1/2	9. Викладач і студент закладу вищої освіти як суб'єкти освітнього процесу	Розуміти специфіку діяльності викладача і студента у вищому навчальному закладі. Знати основні права, обов'язки, напрями діяльності, функції кожного із суб'єктів. Аналізувати шляхи взаємодії викладача і студента для ефективної організації освітнього процесу.	Презентація, моделювання, інсценізація, диспут, аналіз ситуацій, інтерактивні вправи
3/0	10. Теоретичні основи процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі та способи його реалізації	Аналізувати суть процесу навчання, основні методологічні підходи. Характеризувати функції, закономірності, принципи. Сформувати поняття про зміст освіти у вищій школі. Знати основні нормативні документи в яких реалізується зміст освіти. Оперувати методами навчання у закладі вищої освіти.	Презентація, аналіз нормативних документів,
2/2	11. Форми організації навчання у вищій школі	Характеризувати і вміти проводити основні форми організації навчання у вищій школі (види, методику підготовки і проведення, вимоги до них): лекції, семінари, практичні, лабораторні, науково-дослідна робота, практика.	Презентація. мікрОВикладання, обговорення, аналіз різних форм роботи
1/0	12. Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів	Розуміти сутність функцій, форм, видів, методів контролю у закладі вищої освіти; критеріїв оцінювання знань, умінь і навичок студентів; норм оцінювання; рейтингової системи оцінювання знань, умінь і навичок студентів.	Презентація, аналіз документації
2/2	13. Зміст виховної роботи зі студентською	Вміти аналізувати виховні можливостей навчальних предметів у вищому навчальному закладі. Моделювати позааудиторну виховну	Презентація, аналіз документації, моделювання

	молоддю	роботу у закладі вищої освіти.	
1/0	14. Управління освітнім процесом закладу вищої освіти	Знати структурні підрозділи закладу вищої освіти: кафедри, факультети, інститути, бібліотеки, філії тощо. Обґрунтовувати принципи управління закладом вищої освіти.	Презентація, аналіз документації

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Психологія і педагогіка вищої школи» здобувачами вищої освіти є формування таких компетентностей:

ЗК 5. Здатність застосовувати досягнення інформаційних та комунікаційних технологій у вирішенні професійних та життєвих завдань.

ЗК 6. Здатність розуміти і сприймати етичні принципи, сумлінно виконувати професійні обов'язки, усвідомлювати значущість і дотримуватись норм академічної доброчесності і професійної етики.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї, лідерські якості.

ЗК 10. Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.

ФК 1. Здатність використовувати теоретичні знання, навички, вміння з педагогіки і психології, філологічних наук і методики навчання іноземних мов для вирішення професійних завдань.

ФК 4. Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність, використовуючи при цьому різноманітні підходи до навчання, методи, прийоми і форми роботи.

ФК 5. Здатність знаходити та ефективно використовувати навчальну й наукову інформацію з метою оцінки змісту, структури та організації навчального процесу у відповідному закладі освіти.

ФК 7. Здатність ефективно застосовувати поглиблені знання, навички, вміння у галузях мовознавства, лінгводидактики та психолого-педагогічних дисциплін на практиці.

ФК 9. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземними мовами, володіти академічним писемним мовленням.

ФК 11. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної науково-методичної і практичної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу

ФК 15. Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на учнівську та студентську аудиторію.

Вивчення навчальної дисципліни «Психологія і педагогіка вищої школи» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

ПРН 1. Розуміння шляхів розвитку системи освіти України в умовах реформаційних змін. Знання світових освітніх тенденцій.

ПРН 3. Знання психолого-педагогічних основ процесів навчання й виховання у вищих навчальних закладах

ПРН 5. Знання сучасних філологічних і дидактичних основ навчання іноземних мов, вміння створювати інклюзивне навчальне середовище і викладати іноземну мову особам з особливими освітніми потребами, творчо й ефективно використовувати освітні теорії і світовий досвід у процесі вирішення професійних завдань.

ПРН 7. Здатність критично аналізувати нову інформацію, отриману з різних джерел, використовувати засвоєні теоретичні знання при вирішенні професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для ефективної організації навчального процесу.

ПРН 8. Здатність здійснювати контроль навчальних досягнень суб'єктів навчання; розробляти різні типи навчальних і тестових завдань, здійснювати поточний та

підсумковий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

ПРН 9. Здатність ефективно працювати самостійно та в команді, організувати педагогічну взаємодію з учнями і батьками, студентами.

ПРН 10. Здатність знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 11. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень з методики навчання іноземних мов і філології, використовувати у власних дослідженнях та професійній діяльності сучасні інформаційні та інноваційні технології, створювати академічні тексти та презентувати результати власного дослідження.

ПРН 12. Здатність використовувати інноваційні методики і педагогічні технології у навчально-виховному процесі; планувати і проводити навчальні заняття відповідно до обраної методики і технологій навчання.

ПРН 13. Здатність ефективно взаємодіяти і співпрацювати із фахівцями в галузі освіти в Україні і за кордоном, здатність удосконалювати й підвищувати власний професійний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 14. Здатність кваліфіковано здійснювати освітню та педагогічну роботу, сприяти розвитку особистості учнів і студентів, їх підготовці до майбутньої професійної діяльності.

ПРН 15. Здатність визначати рівень особистісного і професійного розвитку, створювати траєкторію особистісного та професійного вдосконалення.

Основні джерела

1. Вища освіта в Україні: порядок денний для реформ: KAS Policy Paper / За заг. ред. Николаєва Є.Б. К.: Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні, 2017. 61 с. URL: http://www.kas.de/wf/doc/kas_49848-1522-13-30.pdf?170911150030
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 316 с.
3. Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи: тексти лекцій. Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2014. 307 с.
4. Дуткевич Т.В., Максимчук Н.П. Психологія вищої школи (курс лекцій): навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2010. 144 с.
5. Закон України «Про вищу освіту» (Документ 1556-VII, чинний, поточна редакція. – Редакція від 23.04.2021, підстава – 1357-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
6. Інклюзія від А до Я: нормативно-правові та методичні основи роботи педагогічних працівників в інклюзивно-освітньому середовищі: практ. посіб. / укл.: Н.В. Тарасенко, Л.В. Кондрацька, О.І. Рассказова. Харків: ТОВ «Типографія «КСК», 2019. 98 с. URL: <http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/1155>
7. Кошечко Н. Інноваційні освітні технології навчання і викладання у вищій школі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка* : Педагогіка. 2015. Вип. 1 (1). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vknutshp_2015_1_10
8. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2011. 486 с.
9. Мешко О.І. Психологія вищої школи: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Тернопіль : «Вектор», 2018. 196 с.
10. Мешко О.І. Психологія вищої школи. Практикум: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Тернопіль : «Вектор», 2021. 92 с.
11. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вузів. К. : ЦНЛ, 2017. 472 с.

12. П'ятакова Г. П. Технологія інтерактивного навчання у вищій школі : навчально-методичний посібник для студ. вищ. шк. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2008.
13. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
14. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: підручник / 3-тє вид. випр. і доп. К.: Каравела, 2011. 360 с.
15. Психологія вищої школи: підручник / О.І. Власова, В.А. Семиченко, С.Ю. Пашенко, Я.Г. Невідома; за ред. О.І. Власової. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 405 с.
16. Радченко О. Я., Кодлюк Я. П. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації для викладачів, магістрантів та студентів закладів вищої освіти. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2021. 35 с.
17. Самостійна робота з курсу «Педагогіка та психологія вищої школи»: навч.-метод. посібник / Автори-упорядники В.І. Староста, О.Ф. Яцина; за ред. В.І. Старости. Ужгород: ШАРК-АУТДОР, 2014. 136 с.
18. Туркот Т.І., Коновал О.А. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Херсон: Олдіплюс, 2013. 466 с.
19. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Академвидав, 2010. 456 с.
20. Якубовська С.С. Конспект лекцій з дисципліни «Психологія вищої школи». Рівне: НУВГП, 2017. 90 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Дисципліна зараховується, якщо є не менше 60% від остаточної оцінки з кожного модуля. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись у онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (Психологія ВШ – теми 1-7) – усне і письмове опитування, психологічні задачі, тести, презентації	50
Модуль 2 – (Педагогіка ВШ- теми 8-14) – усне і письмове	32

опитування, тести, мікрвикладання, моделі, презентації	
Екзамен – тести, завдання	18

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Теми 1-7	Теми 8-14		
50	32	18	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Формат дисципліни

Змішаний (blended) - дисципліна має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning - викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного забезпечення:
навчальний контент (розширений план лекцій, презентації, відео);
тематика та зміст практичних робіт;
завдання для підсумкового контролю (тести);
електронне навчання в системі Moodle.